

Sygn. akt VI Ka 217/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Elblągu VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodnicząca:	SSO Małgorzata Kowalczyk-Przedpelska
Sędziowie:	SSO Natalia Burandt SSO Elżbieta Kosecka - Sobczak (spr.)
Protokolant	st. sekr. sądowy Kamila Obuchowicz

po rozpoznaniu w dniu 25 czerwca 2015r.,

sprawy A. B. i P. R. (1)

oskarżonych z art. 157 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżycielki prywatnej

od wyroku Sądu Rejonowego w Działdowie

z dnia 30 marca 2015 r., sygn. akt II K 4/15

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Działdowie do ponownego rozpoznania.

Sygn. **VI Ka 217/15**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Działdowie z dnia 30.03. 2015r. sygn. II K 4/15 oskarżonych A. B. i P. R. (1) uniewinniono od zarzucanego im czynu, który miał polegać na tym, że w dniu 10 sierpnia 2013r w domu jednorodzinnym w (...) P. R. (1) a następnie A. B. używając tej samej parasolki uderzali wielokrotnie po całym ciele M. W. (1) powodując u niej obrażenia ciała w postaci: stłuczenia głowy w okolicy potylicy i okolicy ciemieniowej, liczne zasinienia na przedramieniu lewym, w tym 2x2 cm na powierzchni przedniej, 2x3 cm na powierzchni tylnej i 7 zasinień o średnicy 1 cm, zasinienia na przedramieniu prawym 3x5 cm i 2x 2 cm, zasinienie 1x1 cm w obrębie gruczołu sutkowego lewego czym spowodowali naruszenie narządów ciała pokrzywdzonej na okres poniżej 7 dni. tj. uniewinniono ich od czynu z art. 157§2kk. Ponadto kosztami postępowania obciążono oskarżycielkę prywatną i na podstawie art. 628 pkt 1 kpk zasądzono od oskarżycielki prywatnej M. W. (1) na rzecz oskarżonego A. B. i P. R. (1) kwoty po 504 zł tytułem poniesionych przez nich kosztów zastępstwa procesowego.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pełnomocnik oskarżycielki prywatnej, który wyrokowi temu zarzucił:

1.błąd w ustaleniach stanu faktycznego, przyjętego za podstawę wyroku, mającego wpływ na jego treść, polegający na:

a) przyjęciu, że prywatny akt oskarżenia dotyczył P. R. (1), syna H. i D., ur. (...) w N. w sytuacji, gdy akt oskarżenia dotyczył innej osoby tj. P. R. (1) syna D. i Z., urodzonego dnia (...) w D.,

b) przyjęciu, iż A. B. nie uderzył M. W. (1) ręką w tył głowy, nie złapał ją za głowę i nie włożył jej do sedesu oraz bił jej parasolką po całym ciele, czym nie spowodował obrażeń w trakcie zdarzenia w dniu 10.08.2013r., podczas gdy dowody zebrane w sprawie, w szczególności opinia sądowa oraz obdukcja, prowadzą do zgola odmiennej konstatacji,

c) przyjęciu, iż P. R. (1) nie uderzał M. W. (1) parasolką po rękach, czym nie spowodował obrażeń w trakcie zdarzenia w dniu 10.08.2013r., podczas gdy dowody zebrane w sprawie, w szczególności opinia sądowa i obdukcja, prowadzi do zgola odmiennej konstatacji,

d) uznanie, że nagranie przez P. R. części zdarzenia telefonem komórkowym pochodzi z dnia z dnia 10.08.2013 r. i uprawdopodobnia wersję oskarżonych, podczas gdy w czasie tego nagrania nie widać całego zdarzenia, lecz jedynie jego krótką część, która nie potwierdza wersji oskarżonych, a dodatkowo oskarżycielka prywatna wskazuje, że nie pochodzi ono z dnia 10.08.2013 r.,

e) uznanie, że świadek R. S. nie mogła widzieć całości zdarzenia z dnia 10.08.2013 r., ponieważ płot pomiędzy posesjami oraz drzewa zasłaniały jej widok w sytuacji gdy ganek, z którego obserwowała świadek całe zdarzenia jest na podwyższeniu (siodach) oraz w miejscu obserwacji zdarzenia nie rosną żadne krzaki ani drzewa, zatem świadek mogła widzieć przebieg całego zdarzenia,

f) uznanie, że oskarżycielka prywatna zaprzeczała, iż rzuciła doniczką w dniu 10.08.2013 r. w sytuacji, gdy stwierdziła, że nie pamięta aby w tym dniu rzuciła doniczką;

g) uznanie, że rzucenie doniczką przez M. W. (1) miało miejsce w dniu 10.08.2013 r. w sytuacji, gdy nie potwierdzili tej okoliczności świadkowie R. S., S. W. oraz policjant P. K.;

h) uznanie, że przedstawione przez oskarżonych nagranie pochodzi z dnia 10.08.2013 r. w sytuacji gdy biegły nie wypowiedział się, co do daty sporządzenia nagrania oraz świadkowie R. S., S. W. oraz oskarżycielka prywatna wskazywali, że podczas zdarzenia nie było wózka dziecięcego na zewnątrz oraz śladów rozbicia doniczki, co wskazuje, iż nagranie było dokonane innego dnia niż 10.08.2013 r.

2. naruszenie prawa procesowego tj. art. 424 §1 kpk, poprzez nieodniesienie się przez sąd w uzasadnieniu wyroku do takich okoliczności jak:

- powstania obrażeń na ciele M. W. (1),

- obdukcji lekarskiej oraz opinii sądowej związanej z tymi obrażeniami.

Podnosząc te zarzuty skarżący wniósł o zmianę wyroku i uznanie oskarżonych za winnych zarzucanego im czynu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja wniesiona przez pełnomocnika oskarżycielki prywatnej skutkować musiała uchYLENIEM zaskarżonego wyroku z jednoczesnym przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji. Przy czym co do zarzutu nieprawidłowych danych oskarżonego P. R. (1) zawartych w zaskarżonym wyroku, to dane te zostały sprostowane postanowieniem sądu odwoławczego podczas rozprawy apelacyjnej w dniu 25 czerwca 2015r.

Analizując materiał dowodowy zgromadzony w sprawie, to należy zgodzić się z pełnomocnikiem oskarżycielki prywatnej, że nie wszystkie okoliczności zdarzenia z 10 lipca 2013r. r. zostały prawidłowo wyjaśnione, dowody związane z tym zdarzeniem zawierają sprzeczności, które nie zostały usunięte, stąd rozstrzygnięcie dot. tego zdarzenia

jest przedwczesne. Przede wszystkim jednak sąd nie dokonał analizy całokształtu dowodów zgromadzonych w sprawie, a w szczególności nie odniósł się do dowodów z dokumentacji lekarskiej i obdukcji przedstawionej przez oskarżycielkę.

Sąd I instancji przyjął bowiem, że należy dać wiarę relacjom oskarżonych /wspieranych przez zeznania M. B./, a odrzucić wersję oskarżycielki, jej męża i sąsiadki- R. S.. Podstawą takich wniosków była analiza tych dowodów, wsparta rozważaniami co do zdjęć i nagrania. Jednak wyrok zapadły po analizie tego materiału dowodowego nie może być uznany za prawidłowy i zgodny z przepisami procedury karnej, gdyż mimo, że art. 410 kpk nakłada na sąd uwzględnienie przy wyrokowaniu całokształtu okoliczności ujawnionych w sprawie, to pominięcie dokumentacji medycznej dot. obrażeń oskarżycielki i uzyskanej przez nią obdukcji, nie pozwala na przyjęcie, że nie doszło do obrazy tego przepisu. Naruszenie art. 410 kpk należy do uchybień o bardzo poważnym znaczeniu i w każdym wypadku oceniać należy jego wpływ na treść wydanego (i zaskarżonego) wyroku, a naruszenie art. 410 kpk następuje zarówno poprzez oparcie wyroku na okolicznościach nieujawnionych w toku rozprawy głównej, jak też poprzez dokonanie ustaleń faktycznych włączonych do jego podstawy jedynie na części materiału dowodowego, z zaniechaniem analizy całokształtu ujawnionych w toku rozprawy okoliczności - zarówno tych, które potwierdzają zasadność podjętego rozstrzygnięcia, jak też tych, które nie zostały uznane za wiarygodne lub istotne i zostały z podstawy tej wyłączone. Jeżeli wystąpiło uchybienie procesowe w drugiej ze wskazanych wyżej postaci, to uznanie, że nie mało to wpływu na treść wyroku, można by zaakceptować jedynie wówczas, gdyby pominięte okoliczności nie miały żadnego znaczenia tak dla dokonania ustaleń faktycznych, jak i dla oceny wiarygodności pozostałych dowodów (zob. wyr. SN z 17.9.2004 r., IV KK 102/04, Prok. i Pr. 2005, Nr 4, poz. 7; por. także: post. SN z 28.2.2013 r., IV KK 389/12, L.; wyr. SA w Krakowie z 28.2.2013 r., II AKA 26/13, KZS 2013, Nr 4 poz. 68; wyr. SA we Wrocławiu z 24.8.2012 r., II AKA 231/12, niepubl.; wyr. SA w Krakowie z 17.1.2013 r., II AKA 256/12, niepubl.).

Tymczasem w realiach niniejszej sprawy, to dokumentacja medyczna i obdukcja dotycząca oskarżycielki stanowiły materiał dowodowy, który miał niezaprzeczalnie duże znaczenie w sytuacji postawienia oskarżonym zarzutu popełnienia czynu z art. 157§2kk. Skoro bowiem oskarżycielka po zdarzeniu w dniu 10.08.2013r. znalazła się w szpitalu, w dokumentacji z tego pobytu wskazano na jej liczne stłuczenia, a nadto zapisano że urazów doznała w wyniku pobicia, to dokumenty dot. tej okoliczności winny być przedmiotem szczególnej analizy ze strony sądu. Nie bez znaczenia jest i to, że oskarżycielka uzyskała obdukcję, w której lekarz wystawiający ten dokument, nie tylko dokonał opisu obrażeń stwierdzonych u oskarżycielki, ale i zawarł wywiad od M. W. (1) z którego wynika że została pobita m.in. przy użyciu parasolki, a także ocenił mechanizm powstania tych obrażeń, wskazując, że stwierdzone obrażenia mogły powstać w sposób podany przez poszkodowaną. Sąd I instancji tymczasem w żaden sposób nie starał się ustalić kiedy i w jakich okolicznościach powstały te obrażenia u M. W.. Mimo też tego, że w obdukcji zweryfikowano pozytywnie twierdzenia oskarżycielki o mechanizmie powstania obrażeń tam opisanych, to nie analizowano treści obdukcji przedstawionej przez M. W.. W związku z tym sąd I instancji niejako dysponował z jednej strony relacjami oskarżonych i M. B., treścią nagrania, a z drugiej wersją oskarżycielki, jej męża, sąsiadki i treścią dokumentacji medycznej, w tym obdukcją wskazującą na mechanizm powstania obrażeń zgodny z wersją oskarżycielki. Dysponując tymi dwoma przeciwstawnymi wersjami, to sąd ten, dając wiarę relacjom oskarżonych, to niejako a priori odrzucił inne dowody sprzeczne z wersją oskarżonych. Uczynił to jednak bez weryfikacji dokumentacji medycznej, bez wyjaśnienia tego w jakich okolicznościach innych niż to podaje pokrzywdzona, to mogły powstać obrażenia stwierdzone w dotyczącej jej osoby dokumentacji medycznej. Co prawda załączono do akt opinię sądowo-lekarską z innej sprawy (k.115), ale zawiera ona tylko opis i ocenę obrażeń u M. W. (1), bez analizy mechanizmu powstania tych obrażeń. Należy tu też zaznaczyć, że uzyskano zeznania policjanta P. K., który podał że oskarżycielka mówiła o uderzeniu ją przez A. B. w trakcie zdarzenia z 10.08.2013r., natomiast wskazał, że była inna interwencja która dotyczyła rzucania doniczką z kwiatami przez M. W. (1) (k.113, 167-168). Natomiast sąd I instancji ustalając stan faktyczny w sprawie przyjął, za wersją oskarżonych, że to w trakcie zdarzenia z 10.08.2013r. oskarżycielka rzuciła doniczką z kwiatem, co obrazowało -zdaniem sądu - nagranie dokonane przy użyciu telefonu komórkowego i co wynikało z relacji oskarżonych i M. B.. Zeznania P. K. potraktował zaś jako niewiele wnoszące do sprawy. Sąd ten nie sprawdził jednak czy było jakieś inne zdarzenie, a następnie interwencja policji, związane z rzucaniem przez oskarżycielkę doniczką, a co wynika z zeznań policjanta P. K.. Nie zweryfikował też tego czy faktycznie nagranie dołączone do akt obrazuje akurat przebieg zdarzenia z 10 sierpnia 2013r.

Ponadto sporządzając pisemne uzasadnienie zaskarżonego wyroku, to sąd orzekający również nie dokonał w tym sprawozdaniu z narady, analizy przede wszystkim dokumentów dot. leczenia oskarżycielki i obdukcji oraz opinii lekarskiej z innej sprawy, poprzestając na analizie dowodów odciążających w konfrontacji z relacjami oskarżycielki, jej męża i sąsiadki. Tymczasem to czy sąd rzeczywiście uwzględnił całością ujawnionych w toku rozprawy okoliczności jest właśnie badane przez pisemne uzasadnienie wyroku. Tylko pisemne uzasadnienie wyroku potwierdza, że sąd uwzględnił określony dowód lub dowody, że w ich ocenie kierował się określonymi przesłankami faktycznymi i logicznymi, że dane ustalenie zostało oparte na określonych dowodach, że dokonując ocen prawnych sąd kierował się takimi, a nie innymi kryteriami, zaś w zakresie wymiaru kary i środków karnych uwzględnił wskazane zasady i dyrektywy ich wymiaru. Brak takich wskazań uwiarygodnia zaś, że sąd pominiętych dowodów nie uwzględnił, że do podstawy wyroku włączył ustalenia oparte na ograniczonych dowodach, a to pozwala na stwierdzenie, że doszło do obrazy art. 410 kpk w zw. z art. 424 kpk. W tej sytuacji należy zgodzić się z pełnomocnikiem oskarżycielki prywatnej, że ustalenia faktyczne poczynione w oparciu o taki fragmentaryczny materiał dowodowy, przy pominięciu wymowy dokumentacji lekarskiej, stwierdzonych w niej obrażeń ciała u M. W. i obdukcji, nie pozwala na uznanie zaskarżonego wyroku za trafny, słuszny i sprawiedliwy. Ponadto błąd w ustaleniach faktyczny, podniesiony jako główny zarzut apelacji, może przecież dotyczyć właśnie pominięcia przeprowadzonych dowodów mających znaczenie dla rozstrzygnięcia. Skoro więc przy orzekaniu w niniejszej sprawie należało uznać zasadność podniesionego zarzutu z art. 438 pkt. 3 kpk, a nadto stwierdzono naruszenie art. 410 kpk i art. 424 kpk, to z tych względów zaskarżony wyrok nie mógł się ostać.

Ponadto należy wskazać, że sąd I instancji powołał się dopiero w uzasadnieniu wyroku na okoliczność znaną mu z urzędu, a dot. wyniku sprawy przeciwko M. B., oskarżonej o czyn z art. 157§2kk, a dot. obrażeń ciała u M. W., przy czym nie dołączył do akt chociażby odpisu nieprawomocnego wyroku, na który się powołuje.

Z powyższych względów, stwierdzając, iż już powyższe uchybienia wskazują na przedwczesność wyrokowania w sprawie, na braki analizy materiału dowodowego, naruszenie art. 410 kpk i art. 424 kpk, a co za tym idzie dowolne ustalenia faktyczne, to należało na podstawie art. 437 § 2 kpk uchylić cały zaskarżony wyrok i sprawę przekazać Sądowi Rejonowemu w Działdowie do ponownego rozpoznania.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy winien przeprowadzić ponowne całe postępowanie dowodowe, a przede wszystkim:

- szczegółowo przesłuchać oskarżonych,
- szczegółowo przesłuchać oskarżycielkę (przy czym rozważyć czy z uwagi na jej wiek i to, że leczy się neurologicznie i w PZP k.137-164, to nie zachodzą warunki do przesłuchania jej z udziałem psychologa),
- przesłuchać osoby wskazane w dokumentacji dot. leczenia oskarżycielki na okoliczności wskazane w tej dokumentacji, a w szczególności czy obrażenia z jakimi zgłosiła się w dniu 10.08.2013r. to miały charakter obrażeń świeżych czy mogły wskazywać na ich wcześniejsze powstanie tj. przed 10.08.2013r.,
- w razie potrzeby na podobne okoliczności przesłuchać lekarza wydającego obdukcję, a także uzyskać od niego informację dot. szerszego uzasadnienia wniosku z obdukcji co do mechanizmu obrażeń stwierdzonych u M. W.,
- rozważyć uzyskanie szczegółowej opinii sądowo-lekarskiej co do możliwych mechanizmów powstania tych obrażeń,
- podjąć starania w celu ustalenia daty nagrania załączonego do akt sprawy,
- uzyskać akta sprawy II K 10/15 Sądu Rejonowego w Działdowie i przeprowadzić dowód z tych akt w zakresie potrzebnym do rozpoznania przedmiotowej sprawy,
- ustalić czy miały miejsce inne interwencje policji niż ta z 10.08.2013r. dotyczące tych samych stron, w trakcie których oskarżycielka miała rzucać doniczką, przesłuchać osoby biorące udział w takiej interwencji,

- ewentualnie rozważyć weryfikację okoliczności dot. możliwości obserwacji miejsca zdarzenia przez sąsiadkę stron.

Ponadto sąd winien też mieć na względzie inne zarzuty podniesione w apelacji, a po wydaniu w sprawie wyroku, w przypadku zaskarżenia wyroku, sporządzić pisemne uzasadnienie m.in. z uwzględnieniem potrzeby dokładnego ustalenia przebiegu zdarzenia z dnia 10.08.2013r. i oceny wszystkich dowodów przeprowadzonych na potrzeby tego ustalenia (w tym odnieść się do mechanizmu powstania u oskarżycielki obrażeń stwierdzonych dokumentacją medyczną).